

250/2000 Sb.

ZÁKON

ze dne 7. července 2000

o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Změna: 450/2001 Sb.

Změna: 320/2001 Sb.

Změna: 320/2002 Sb.

Změna: 421/2004 Sb.

Změna: 557/2004 Sb.

Změna: 557/2004 Sb. (část), 562/2004 Sb.

Změna: 635/2004 Sb.

Změna: 342/2005 Sb.

Změna: 245/2006 Sb.

Změna: 138/2006 Sb., 140/2006 Sb.

Změna: 270/2007 Sb.

Změna: 27/2008 Sb.

Změna: 477/2008 Sb.

Změna: 421/2009 Sb.

Změna: 306/2008 Sb.

Změna: 227/2009 Sb.

Změna: 281/2009 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy a působnost zákona

(1) Tento zákon upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků,¹⁾ jimiž jsou obce²⁾ a kraje,³⁾ a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků.

(2) Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí²⁾ (dále jen "svazek obcí"), pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.

(3) Ustanovení tohoto zákona, která se vztahují na rozpočty a finanční hospodaření obcí, platí ve statutárních městech²⁾ a v hlavním městě Praze rovněž pro jejich městské části nebo obvody. Obsah rozpočtu městských částí nebo obvodů, včetně struktury jejich příjmů a výdajů, stanoví město ve své pravomoci.

(4) Ustanoveními části druhé a třetí tohoto zákona se řídí také hospodaření Regionálních rad regionů soudržnosti^{2a)} s výjimkou ustanovení § 7 až 10.

ČÁST DRUHÁ

FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

§ 2

Nástroje finančního hospodaření

(1) Finanční hospodaření územních samosprávných celků a svazků obcí se řídí jejich ročním rozpočtem a rozpočtovým výhledem.

(2) Územní samosprávný celek a svazek obcí vede účetnictví podle zvláštního zákona.⁴⁾

§ 3

Rozpočtový výhled

(1) Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem územního samosprávného celku nebo svazku obcí sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet (§ 4).

(2) Rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. U dlouhodobých závazků se uvedou jejich dopady na hospodaření územního samosprávného celku nebo svazku obcí po celou dobu trvání závazku.

§ 4

Rozpočet územního samosprávného celku a svazku obcí

(1) Rozpočet územního samosprávného celku a svazku obcí je finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti územního samosprávného celku a svazku obcí.

(2) Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním.

(3) Při zpracování ročního rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu.

(4) Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let.

(5) Rozpočet může být schválen jako schodkový jen v případě, že schodek bude možné uhradit

a) finančními prostředky z minulých let, nebo

b) smluvně zabezpečenou půjčkou,⁵⁾ úvěrem,⁶⁾ návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku (dále jen "návratné zdroje").

(6) Kladný zůstatek finančních prostředků rozpočtového hospodaření běžného roku se převádí k použití v dalším roce, a to ke krytí rozpočtových výdajů, anebo se převádí do peněžních fondů (§ 5).

(7) Schodek hospodaření se uhrazuje z finančních prostředků z minulých let nebo se kryje z návratných zdrojů splatných z rozpočtu v následujících letech.

§ 5

Peněžní fondy územních samosprávných celků a svazků obcí

(1) Územní samosprávný celek a svazek obcí může zřizovat peněžní fondy, a to pro konkrétní účely anebo bez účelového určení.

(2) Zdrojem peněžních fondů územního samosprávného celku nebo svazku obcí mohou být zejména

- a) přebytky hospodaření z minulých let,
- b) příjmy běžného roku, které nejsou určeny k využití v běžném roce,
- c) převody prostředků z rozpočtu během roku do účelových peněžních fondů.

§ 6

Obsah rozpočtu

(1) Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud není dále uvedeno, že probíhají mimo rozpočet.

(2) Mimo rozpočet se uskutečňují peněžní operace týkající se

- a) cizích prostředků,
- b) sdružených prostředků.

(3) Podnikatelská činnost územního samosprávného celku nebo svazku obcí se sleduje mimo rozpočtové příjmy a výdaje. Její výsledek se promítne do rozpočtu a je součástí závěrečného účtu územního samosprávného celku nebo svazku obcí.

§ 7

Příjmy rozpočtu obce

(1) Příjmy rozpočtu obce tvoří zejména

- a) příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- b) příjmy z výsledků vlastní činnosti,
- c) příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle tohoto nebo jiného zákona příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila,

d) příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena podle zvláštních zákonů, zejména ze správních poplatků z této činnosti, příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce podle tohoto zákona nebo zvláštních zákonů, pokud není dále stanoveno jinak,

e) výnosy z místních poplatků podle zvláštního zákona,7)

f) výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,8)

g) dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,

h) dotace z rozpočtu kraje,

i) prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem obce,

j) přijaté peněžité dary a příspěvky,

k) jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.

(2) Správní poplatek za vydané povolení k provozování výherních hracích přístrojů, vybraný obecním úřadem, je příjmem rozpočtu obce ve výši 50 %; zbývající část tohoto správního poplatku odvede obecní úřad na účet státního rozpočtu, spravovaný územním finančním orgánem místně příslušným podle sídla obecního úřadu, a to do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž vydané povolení nabylo právní moci. Obecní úřad současně zašle územnímu finančnímu orgánu kopii povolení s vyznačením data, v němž nabylo právní moci.

(3) Obec může použít prostředky poskytnuté prostřednictvím Národního fondu.

(4) Obec může k úhradě svých potřeb použít též návratných zdrojů (§ 4 odst. 5 písm. b).

(5) Obec může ke krytí dočasného časového nesouladu mezi čerpáním rozpočtovaných výdajů a plněním rozpočtových příjmů určených k jejich úhradě použít návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje nebo z rozpočtu jiné obce. Návratná finanční výpomoc je bezúročná. Její opožděné splácení se považuje za zadržení peněžních prostředků.

§ 8

Příjmy rozpočtu kraje

(1) Příjmy rozpočtu kraje tvoří zejména

a) příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,

b) příjmy z výsledků vlastní činnosti,

c) příjmy z hospodářské činnosti organizace, pokud jsou podle tohoto nebo jiného zákona příjmem rozpočtu kraje, který organizaci zřídil nebo založil,

d) příjmy ze správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je kraj pověřen podle zvláštních zákonů, zejména správní poplatky z této činnosti a dále příjmy z vybraných pokut uložených v pravomoci kraje podle tohoto zákona nebo zvláštních zákonů, pokud není dále stanoveno jinak,

e) výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,8)

f) dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,

g) přijaté peněžité dary a příspěvky,

h) jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů kraje,

i) prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem kraje.

(2) Správní poplatek za vydané povolení k provozování výherních hracích přístrojů, vybraný krajským úřadem, je příjmem rozpočtu kraje ve výši 50 %; zbývající část tohoto správního poplatku odvede krajský úřad na účet státního rozpočtu, spravovaný územním finančním orgánem místně příslušným podle sídla krajského úřadu, a to do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž vydané povolení nabylo právní moci. Krajský úřad současně zašle územnímu finančnímu orgánu kopii povolení s vyznačením data, v němž nabylo právní moci.

(3) Kraj může použít prostředky poskytnuté prostřednictvím Národního fondu.

(4) Kraj může k úhradě svých potřeb použít též návratných zdrojů (§ 4 odst. 5 písm. b).

(5) Kraj může ke krytí dočasného časového nesouladu mezi čerpáním rozpočtovaných výdajů a plněním rozpočtových příjmů určených k jejich úhradě použít návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu jiného kraje. Návratná finanční výpomoc je bezúročná. Její opožděné splácení se považuje za zadržení peněžních prostředků.

§ 9

Výdaje rozpočtu obce

(1) Z rozpočtu obce se hradí zejména

a) závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony,

b) výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,

c) výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem,

d) závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila,

- e) závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- f) úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- g) výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
- h) výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
- i) jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely.

(2) Vedle výdajů podle odstavce 1 hradí obec ze svého rozpočtu i splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům.

§ 10

Výdaje rozpočtu kraje

(1) Z rozpočtu kraje se hradí zejména

- a) závazky vyplývající pro kraj z plnění povinností uložených zvláštními právními předpisy,
- b) výdaje na činnost orgánů kraje v jeho samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- c) výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je kraj pověřen zvláštními právními předpisy,
- d) závazky vyplývající pro kraj z uzavřených smluvních vztahů v jeho hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupil,
- e) dotace do rozpočtů obcí v kraji,
- f) závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými územními celky nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- g) úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- h) výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
- i) výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro kraj,
- j) jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti kraje, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely,

k) dotace Regionální radě regionu soudržnosti.

(2) Vedle výdajů podle odstavce 1 hradí kraj ze svého rozpočtu i splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných finančních výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům.

ČÁST TŘETÍ

ROZPOČTOVÝ PROCES

§ 11

Vypracování rozpočtu územního samosprávného celku

(1) Územní samosprávný celek vypracovává svůj roční rozpočet v návaznosti na svůj rozpočtový výhled a na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria, jímž

a) státní rozpočet určuje své vztahy k rozpočtům krajů nebo jednotlivých obcí,

b) rozpočet kraje určuje své vztahy k rozpočtům obcí v kraji.

(2) V případě, že se územní samosprávný celek podílí na realizaci programu nebo projektu spolufinancovaného z rozpočtu Evropské unie, musí jeho rozpočet na příslušný kalendářní rok obsahovat stanovený objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování programu nebo projektu Evropské unie.

(3) Návrh rozpočtu musí být nejméně po dobu 15 dnů přede dnem jeho projednání v zastupitelstvu územního samosprávného celku 10) zveřejněn vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úřední desce a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Připomínky k návrhu rozpočtu mohou občané příslušného územního samosprávného celku uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně na zasedání zastupitelstva, na kterém bude návrh rozpočtu projednáván.

§ 11a

Zveřejnění návrhu rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti

Návrh rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti musí být nejméně po dobu 15 dnů přede dnem jeho projednání ve výboru Regionální rady regionu soudržnosti zveřejněn vhodným způsobem a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 12

Rozpočtová skladba

(1) Rozpočet územního samosprávného celku a rozpočet svazku obcí se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.

(2) Orgány územního samosprávného celku a orgány svazku obcí projednávají rozpočet při jeho schvalování v třídění podle rozpočtové skladby tak, aby schválený rozpočet vyjadřoval závazné ukazatele, jimiž se mají povinně řídit

- a) výkonné orgány územního samosprávného celku a svazku obcí při hospodaření podle rozpočtu,
- b) právnické osoby zřízené nebo založené v působnosti územního samosprávného celku při svém hospodaření,
- c) právnické osoby zřízené v působnosti svazku obcí,
- d) další osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu.

§ 13

Rozpočtové provizorium

(1) Nebude-li rozpočet schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření územního samosprávného celku nebo svazku obcí v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria.

(2) Pravidla rozpočtového provizoria potřebná k zajištění plynulosti hospodaření na vlastní úrovni i na úrovni nižších stupňů rozpočtové soustavy a u právnických osob financovaných z územních rozpočtů stanoví

- a) zastupitelstvo kraje pro hospodaření kraje,
- b) zastupitelstvo obce pro hospodaření obce,
- c) orgány svazku obcí pro hospodaření svazku obcí.

(3) Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení.

§ 14

Rozpis rozpočtu

(1) Po schválení rozpočtu v zastupitelstvu územního samosprávného celku a orgánech svazku obcí se jeho rozpis provádí neprodleně.

(2) Součástí rozpisu rozpočtu je sdělení závazných ukazatelů rozpočtu těm subjektům, které jsou povinny se jimi řídit.

(3) Při rozpisu rozpočtu se rozpočet člení podle podrobné rozpočtové skladby.

§ 15

Hospodaření podle rozpočtu a kontrola

(1) Územní samosprávný celek a svazek obcí uskutečňuje své finanční hospodaření v souladu se schváleným rozpočtem a vykonává kontrolu svého hospodaření podle zvláštního právního předpisu upravujícího finanční kontrolu ve veřejné správě (10a) po celý rozpočtový rok.

(2) Územní samosprávný celek a svazek obcí vykonává kontrolu hospodaření jím zřízených nebo založených právnických osob.

§ 16

Změny rozpočtu

(1) Rozpočet může být po jeho schválení změněn z důvodu

- a) změny v organizaci hospodářství financovaného rozpočtem (organizační změny),
- b) změny právních předpisů ovlivňujících výši rozpočtovaných příjmů nebo výdajů (metodické změny); patří mezi ně také cenové změny ovlivněné změnami právní úpravy regulovaných cen, nebo
- c) změny objektivně působících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtu příjmů či výdajů (věcné změny).

(2) Změny rozpočtu se provádějí rozpočtovými opatřeními, které se evidují podle časové posloupnosti.

(3) Rozpočtovým opatřením je

- a) přesun rozpočtových prostředků, při němž se jednotlivé příjmy nebo výdaje navzájem ovlivňují, aniž by se změnil jejich celkový objem nebo schválený rozdíl celkových příjmů a výdajů,
- b) použití nových, rozpočtem nepředvídaných příjmů k úhradě nových, rozpočtem nezajištěných výdajů, čímž se zvýší celkový objem rozpočtu,
- c) vázání rozpočtových výdajů, jestliže je jejich krytí ohroženo neplněním rozpočtových příjmů; tímto opatřením se objem rozpočtu snižuje.

(4) Rozpočtová opatření se uskutečňují povinně, jde-li o změny ve finančních vztazích k jinému rozpočtu, o změny závazných ukazatelů vůči jiným osobám nebo jestliže hrozí nebezpečí vzniku rozpočtového schodku.

§ 17

Závěrečný účet

(1) Po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí souhrnně zpracovávají do závěrečného účtu.

(2) V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby, údaje o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití fondů v tak podrobném členění a obsahu, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí a jimi zřízených nebo založených právnických osob.

(3) Součástí závěrečného účtu je vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, státním fondům, Národnímu fondu a jiným rozpočtům a k hospodaření dalších osob.

(4) Územní samosprávný celek a svazek obcí jsou povinny dát si přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok. 11) Přezkoumání hospodaření upravuje zvláštní právní předpis. 11b)

(5) Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání v orgánech územního samosprávného celku a svazku obcí.

(6) Návrh závěrečného účtu musí být nejméně po dobu 15 dnů přede dnem jeho projednání v zastupitelstvu územního samosprávného celku 10) zveřejněn vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úřední desce a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Přípomínky k návrhu závěrečného účtu mohou občané příslušného územního samosprávného celku uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně na zasedání zastupitelstva, na kterém bude návrh závěrečného účtu projednáván.

(7) Projednání závěrečného účtu se uzavírá vyjádřením

a) souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad, nebo

b) souhlasu s výhradami, na základě nichž přijme územní samosprávný celek a svazek obcí opatření potřebná k nápravě zjištěných chyb a nedostatků; přitom vyvodí závěry vůči osobám, které svým jednáním způsobily územnímu samosprávnému celku nebo svazku obcí škodu.

§ 17a

Zveřejnění návrhu závěrečného účtu Regionální rady regionu soudržnosti

Návrh závěrečného účtu Regionální rady regionu soudržnosti musí být nejméně po dobu 15 dnů přede dnem jeho projednání ve výboru Regionální rady regionu soudržnosti zveřejněn vhodným způsobem a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 18

Časové použití rozpočtu

(1) Do plnění rozpočtu se zahrnují jen takové příjmy, které byly skutečně přijaty, resp. takové finanční operace, které byly uskutečněny v kalendářním roce.

(2) Do plnění výdajů se zařazuje jen takové čerpání prostředků, které se uskutečnilo v kalendářním roce.

(3) Pro zařazení příjmu nebo výdaje do plnění rozpočtu v kalendářním roce je rozhodující datum připsání anebo odepsání prostředků na bankovních účtech.

(4) Územní samosprávný celek a svazek obcí může přijímat nebo poskytovat zálohy na věcná plnění smluv, která se uskuteční až v následujícím roce.

(5) Územní samosprávný celek a svazek obcí může stanovit časovou použitelnost dotací nebo příspěvků ze svého rozpočtu jejich příjemcům, a to zpravidla na období do konce rozpočtového roku nebo i do pozdějšího termínu, jestliže to odpovídá účelu poskytnutých peněžních prostředků.

§ 19

Účelovost rozpočtových prostředků

(1) Účelovost rozpočtových prostředků se určí

- a) individuálně ve vztahu ke konkrétnímu úkolu,
- b) odvětvově ve vztahu k potřebám daného odvětví, nebo
- c) územně ve vztahu k potřebám vymezeného území nebo jeho části anebo místa.

(2) Územní samosprávný celek a svazek obcí je povinen respektovat účel použití rozpočtových prostředků, který vyplývá

- a) z účelu přijatých dotací ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z Národního fondu anebo z jiného územního rozpočtu, nebo
- b) z uzavřených smluv, podle nichž přijímá účelové rozpočtové prostředky od jiných osob, včetně účelových darů, příspěvků či půjček.

(3) Podle pravidel účelovosti uvedených v odstavcích 1 a 2 může územní samosprávný celek a svazek obcí stanovit účel použití těch prostředků, jimiž dotuje činnost jiných osob anebo na ni přispívá.

§ 20

Návratnost nepoužitých rozpočtových prostředků

(1) Rozpočtové prostředky územního samosprávného celku nebo svazku obcí nevyužité do konce roku nepropadají, ale převádějí se do dalšího roku. Případná jejich účelovost se přitom zachovává.

(2) Výjimkou z ustanovení odstavce 1 jsou nevyužité účelově a časově vymezené dotace nebo příspěvky, které poskytovatel požaduje po skončení roku vyúčtovat a nespotebované peněžní prostředky vrátit. Vracené rozpočtové prostředky jsou výdajem toho roku, kdy se uskuteční.

(3) Územní samosprávný celek i svazek obcí může při poskytování vlastních rozpočtových prostředků jiným osobám požadovat návratnost nepoužitých rozpočtových prostředků podle odstavce 2. Vracené rozpočtové prostředky jsou v tom případě příjmem jejich rozpočtu v roce, v němž k jejich vrácení došlo.

§ 21

Kompenzační peněžní operace

(1) Kompenzační operací se do údajů o plnění rozpočtu zařazují

- a) vrácené přijaté zálohy a vrácené neoprávněně přijaté peněžní prostředky, a to ve stejné výši, ale v záporné hodnotě příjmů téhož rozpočtového roku,
- b) vrácené poskytnuté zálohy a vrácené neoprávněně vydané peněžní prostředky, a to ve stejné výši, ale v záporné hodnotě výdajů téhož rozpočtového roku.

(2) Podle odstavce 1 se postupuje také v případě,

a) že v daném rozpočtovém roce dojde ke vzájemné náhradě uskutečněných výdajů mezi osobami řídicími se rozpočtovou skladbou, nebo

b) jestliže rozpočet zprostředkovává vztahy mezi rozpočtem vyššího stupně a rozpočty nižších stupňů.

§ 22

Porušení rozpočtové kázně

(1) Porušením rozpočtové kázně je každé neoprávněné použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu

a) územního samosprávného celku,

b) městské části hlavního města Prahy,

c) Regionální rady regionu soudržnosti, nebo

d) svazku obcí.

(2) Neoprávněným použitím peněžních prostředků podle odstavce 1 je jejich použití, kterým byla porušena povinnost stanovená zákonem, smlouvou nebo rozhodnutím o poskytnutí těchto prostředků, nebo porušeny podmínky, za kterých byly příslušné peněžní prostředky poskytnuty; dále se jím rozumí i to, nelze-li prokázat, jak byly tyto peněžní prostředky použity.

(3) Zadržením peněžních prostředků podle odstavce 1 je porušení povinnosti vrácení poskytnutých prostředků ve stanoveném termínu.

(4) Fyzická osoba, právnická osoba nebo organizační složka státu, která porušila rozpočtovou kázeň, je povinna provést odvod za porušení rozpočtové kázně do rozpočtu, z něhož jí byly peněžní prostředky poskytnuty.

(5) Odvod za porušení rozpočtové kázně odpovídá částce neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků.

(6) Za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně je ten, kdo rozpočtovou kázeň porušil, povinen zaplatit penále ve výši 1 promile z částky odvodu za každý den prodlení, nejvýše však do výše tohoto odvodu. Penále se počítá ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne, kdy byly prostředky odvedeny nebo u návratných finančních výpomocí vráceny. Penále, které v jednotlivých případech nepřesáhne 1 000 Kč, se neuloží.

(7) O uložení odvodu a penále podle odstavců 4 až 6 za porušení rozpočtové kázně rozhoduje v samostatné působnosti

a) u obce obecní úřad,

b) u městské části hlavního města Prahy úřad městské části,

c) u hlavního města Prahy Magistrát hlavního města Prahy,

d) u kraje krajský úřad.

(8) Rozhodnutí podle odstavce 7 písm. a) přezkoumává v přenesené působnosti krajský úřad podle zvláštního zákona¹³), rozhodnutí podle odstavce 7 písm. b) přezkoumává v přenesené působnosti Magistrát hlavního města Prahy podle zvláštního zákona¹⁴). Rozhodnutí podle odstavce 7 písm. c) a d) přezkoumává z hlediska dodržování zákonnosti Ministerstvo financí. Správní orgán při přezkoumání rozhodnutí podle odstavce 7 může rozhodnutí pouze zrušit nebo zrušit a vrátit k novému projednání.

(9) O uložení odvodu a penále podle odstavců 4 až 6 za porušení rozpočtové kázně rozhoduje

a) u svazku obcí orgán určený k tomu stanovami, jinak orgán, který jedná jménem svazku obcí navenek,

b) u Regionální rady regionu soudržnosti úřad Regionální rady regionu soudržnosti.

(10) Odvolacím orgánem proti rozhodnutí podle odstavce 9 písm. a) je krajský úřad v přenesené působnosti, příslušný podle sídla svazku obcí. Odvolacím orgánem proti rozhodnutí podle odstavce 9 písm. b) je Ministerstvo financí.

(11) Odvod a penále podle odstavců 4 až 6 lze uložit do 10 let počítaných od 1. ledna roku následujícího po roce, v němž došlo k porušení rozpočtové kázně.

(12) Prominutí nebo částečné prominutí povinnosti odvodu a penále podle odstavců 4 až 6 může z důvodů hodných zvláštního zřetele povolit orgán, který o poskytnutí peněžních prostředků rozhodl, na základě písemné žádosti toho, kdo porušil rozpočtovou kázeň.

(13) Při správě odvodů a penále podle odstavců 7 a 9 se postupuje podle zákona upravujícího správu daní. Porušitel rozpočtové kázně má při správě odvodů za porušení rozpočtové kázně postavení daňového subjektu.

(14) Územní samosprávný celek poskytuje na vyžádání informace získané při správě odvodů za porušení rozpočtové kázně orgánu oprávněnému ke kontrole těchto poskytnutých prostředků.

§ 22a

Správní delikty

(1) Územní samosprávný celek, svazek obcí, městská část hlavního města Prahy nebo Regionální rada regionu soudržnosti se dopustí správního deliktu tím, že

a) v rozporu s § 2 odst. 1 nezpracuje rozpočtový výhled,

b) v rozporu s § 13 odst. 1 nehospodaří podle pravidel rozpočtového provizoria,

c) neprovede změny schváleného rozpočtu podle § 16 odst. 2,

- d) zpracuje rozpočet v rozporu s § 12 odst. 1,
- e) v rozporu s § 14 neprovede rozpis schváleného rozpočtu,
- f) v rozporu s § 15 nevykonává kontrolu svého hospodaření, nebo
- g) v rozporu s § 17 odst. 4 nezajistí přezkoumání svého hospodaření za uplynulý kalendářní rok.

(2) Územní samosprávný celek nebo městská část hlavního města Prahy se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s

- a) § 11 odst. 2 zpracuje a schválí rozpočet,
- b) § 11 odst. 3 nezveřejní návrh rozpočtu, nebo
- c) § 17 odst. 6 nezveřejní návrh závěrečného účtu.

(3) Regionální rada regionu soudržnosti se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s

- a) § 11 odst. 2 zpracuje a schválí rozpočet,
- b) § 11a nezveřejní návrh rozpočtu, nebo
- c) § 17a nezveřejní návrh závěrečného účtu.

(4) Svazek obcí se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s

- a) § 39 odst. 3 zpracuje a schválí rozpočet,
- b) § 39 odst. 4 nezveřejní návrh rozpočtu, nebo
- c) § 39 odst. 6 nezveřejní návrh závěrečného účtu.

(5) Za správní delikt podle odstavců 1 až 4 se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

§ 22b

Společná ustanovení

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona, kterých se dopustila obec nebo dobrovolný svazek obcí, jehož členem není hlavní město Praha, v prvním stupni projednává v přenesené působnosti krajský úřad, v jehož správním obvodu se obec nachází nebo v jehož správním obvodu má dobrovolný svazek obcí sídlo. Správní delikty podle tohoto zákona, kterých se dopustila městská část hlavního města Prahy, v prvním stupni projednává v přenesené působnosti Magistrát hlavního města Prahy.

(5) Správní delikty podle tohoto zákona, kterých se dopustil kraj, Regionální rada regionu soudržnosti, hlavní město Praha nebo dobrovolný svazek obcí, jehož členem je hlavní město Praha, v prvním stupni projednává Ministerstvo financí.

(6) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost správního orgánu, který pokutu uložil.

ČÁST ČTVRTÁ

ORGANIZACE ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

§ 23

Druhy organizací územních samosprávných celků

(1) Územní samosprávný celek může ve své pravomoci k plnění svých úkolů, zejména k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností

a) zřizovat vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity,

b) zřizovat příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk,

c) zakládat obchodní společnosti,¹⁵⁾ a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným,

d) zakládat obecně prospěšné společnosti podle zvláštního zákona,¹⁶⁾

e) zřizovat školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu,^{16a)}

f) zřizovat veřejné výzkumné instituce podle zvláštního zákona^{16b)},

g) zřizovat veřejná ústavní zdravotnická zařízení podle zvláštního zákona^{16c)}.

(2) Územní samosprávný celek se může spolu s jinými osobami stát účastníkem (společníkem) na činnostech jiných osob, zejména obchodních společností nebo obecně prospěšných společností, na jejichž činnosti se podílí svým majetkem včetně peněžních prostředků.

Organizační složky územního samosprávného celku

§ 24

Vznik organizačních složek územního samosprávného celku

(1) Organizační složka územního samosprávného celku (dále jen "organizační složka") vzniká rozhodnutím zastupitelstva územního samosprávného celku. Organizační složka hospodaří jménem svého zřizovatele a není účetní jednotkou. Tuto formu svého hospodaření volí územní samosprávný celek pro takové činnosti, které

- a) nevyžadují velký počet zaměstnanců,
- b) nepotřebují složité a rozsáhlé strojní nebo jiné technické vybavení,
- c) nejsou vnitřně odvětvově či jinak organizačně členěné,
- d) nevstupují do složitých ekonomických nebo právních vztahů.

(2) Pracovníci organizační složky jsou zaměstnanci zřizovatele, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

(3) Zřizovatel jmenuje vedoucího organizační složky a určí jeho práva a povinnosti.

§ 25

Hospodaření organizačních složek

(1) Územní samosprávný celek má ve svém rozpočtu obsaženy veškeré příjmy a výdaje svých organizačních složek. Rozpočet organizační složky je součástí rozpočtu jejího zřizovatele. Organizační složka je povinna dbát, aby dosahovala příjmů stanovených rozpočtem a plnila určené úkoly nejhospodárnějším způsobem.

(2) Územní samosprávný celek dává oprávnění k dispozicím s rozpočtem organizační složky jednak svému úřadu, jednak také podle potřeby odpovědnému vedoucímu organizační složky. Při dělbě těchto oprávnění vychází z místních podmínek činnosti organizační složky, s přihlédnutím k povaze úkolů, které prostřednictvím své organizační složky zabezpečuje.

(3) Na organizační složku přenáší zřizovatel oprávnění disponovat jen s takovými peněžními prostředky, které souvisejí s její běžnou, pravidelnou činností, již je nutné zabezpečovat operativně. Tyto prostředky poskytuje zřizovatel organizační složce formou provozní zálohy v hotovosti nebo zřízením běžného účtu u banky.

(4) Pokud zřizovatel přenesl na organizační složku oprávnění disponovat s peněžními prostředky, odpovídá za hospodaření, vedení pokladniční služby a účetnictví vedoucí této organizační složky.

(5) Organizační složka je povinna vyúčtovat provozní zálohu po ukončení období, na něž byla poskytnuta, nejpozději však do 31. prosince rozpočtového roku.

(6) Zřizovatel může pověřit svou organizační složku vybíráním některých rozpočtových příjmů z její činnosti. Organizační složka tyto příjmy vybírá buď v hotovosti nebo pomocí svého běžného účtu. Z vybraných příjmů nesmí organizační složka hradit výdaje.

(7) Rozpočtové příjmy je organizační složka povinna odvést na účet svého zřizovatele nejpozději koncem každého měsíce.

(8) Peněžní průběh svého hospodaření vede organizační složka v peněžním deníku v plném členění podle rozpočtové skladby. Údaje z peněžního deníku se převádějí do rozpočtu příjmů a výdajů zřizovatele, a to v jím stanoveném termínu, nejméně však měsíčně a nejpozději před koncem roku.

(9) Nevyčerpanou zálohu je organizační složka povinna vrátit zřizovateli v jím stanoveném termínu, nejpozději před koncem roku.

(10) Zřizovatel kontroluje hospodaření se svěřeným majetkem a s peněžními prostředky organizační složky.

§ 26

Zřizovací listina organizačních složek

O vzniku organizační složky vydá zřizovatel zřizovací listinu, která musí obsahovat

- a) úplný název zřizovatele; je-li jím obec, uvede se také její zařazení do okresu,
- b) název a sídlo organizační složky; název musí vylučovat možnost záměny s názvy jiných organizačních složek zřizovatele,
- c) vymezení účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,
- d) označení osob oprávněných jednat za organizační složku,
- e) vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, pokud se organizační složce předává do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití,
- f) vymezení takových majetkových práv, které organizační složce umožní, aby majetek svěřený podle písmena e) mohla řádně využívat pro účely, pro něž byla zřízena, a v rámci vymezené pravomoci o něj pečovat,
- g) okruh příjmů a výdajů rozpočtu zřizovatele souvisejících s její činností, které zřizovatel svěřuje do její působnosti, a způsob jejich použití, a to na rozdíl od zbývajících příjmů a výdajů organizační složky, které zřizovatel o jejím hospodaření sleduje podle rozpočtové skladby a zabezpečuje je ve svém rozpočtu,
- h) způsob vedení odděleného účetnictví o příjmech a výdajích organizační složky svěřených jí do její působnosti podle písmena g), včetně případného zřízení a využívání samostatného bankovního účtu, a způsob vyúčtování prostředků sledovaných na tomto účtu a popř. také způsob stanovení a vyúčtování zúčtovatelných záloh poskytovaných na její provozní výdaje,
- i) vymezení doby, na kterou je organizační složka zřízena.

Príspevkové organizace územních samosprávných celků

§ 27

Zřizování, změny a zrušení příspěvkových organizací

(1) Územní samosprávný celek zřizuje příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

(2) Zřizovatel vydá o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat

- a) úplný název zřizovatele, je-li jím obec, uvede se také její zařazení do okresu,
- b) název, sídlo příspěvkové organizace a její identifikační číslo; název musí vylučovat možnost záměny s názvy jiných příspěvkových organizací,
- c) vymezení hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,
- d) označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace,
- e) vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se příspěvkové organizaci předává k hospodaření (dále jen „svěřený majetek“),
- f) vymezení práv, která organizaci umožní, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel k němuž byla zřízena; zejména se uvedou práva a povinnosti spojené s jeho plným efektivním a ekonomicky účelným využitím, s péčí o jeho ochranu, rozvoj a zvelebení, podmínky pro jeho případnou další investiční výstavbu, dále pravidla pro výrobu a prodej zboží, pokud jsou předmětem činnosti organizace, práva a povinnosti spojená s případným pronajímáním svěřeného majetku jiným subjektům a podobně,
- g) okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace, kterou jí zřizovatel povolí k tomu, aby mohla lépe využívat všechny své hospodářské možnosti a odbornost svých zaměstnanců; tato činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace a sleduje se odděleně,
- h) vymezení doby, na kterou je organizace zřízena.

(3) Příspěvková organizace hospodaří se svěřeným majetkem v rozsahu stanoveném zřizovací listinou.

(4) Příspěvková organizace nabývá majetek pro svého zřizovatele, nestanoví-li tento zákon jinak. Zřizovatel může stanovit, ve kterých případech je k nabytí takového majetku třeba jeho předchozí písemný souhlas.

(5) Do svého vlastnictví může příspěvková organizace nabýt pouze majetek potřebný k výkonu činnosti, pro kterou byla zřízena, a to

- a) bezúplatným převodem od svého zřizovatele,
- b) darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele,
- c) děděním; bez předchozího písemného souhlasu zřizovatele je příspěvková organizace povinna dědictví odmítnout, nebo

d) jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.

(6) Pokud se stane majetek, který příspěvková organizace nabyla do svého vlastnictví podle odstavce 5 písm. a), pro ni trvale nepotřebný, nabídne ho přednostně bezúplatně zřizovateli. Nepřijme-li zřizovatel písemnou nabídku, může příspěvková organizace po jeho předchozím písemném souhlasu majetek převést do vlastnictví jiné osoby za podmínek stanovených zřizovatelem.

(7) Ke vzniku, k rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkové organizace dochází dnem určeným zřizovatelem v rozhodnutí, jímž též určí, v jakém rozsahu přechází její majetek, práva a závazky na nové anebo přejímající organizace. Rozhodne-li zřizovatel o zrušení organizace, přechází uplynutím dne uvedeného v jeho rozhodnutí o zrušení její majetek, práva a závazky na zřizovatele. Ke sloučení nebo splynutí příspěvkové organizace může dojít pouze u příspěvkových organizací téhož zřizovatele.

(8) Údaje podle odstavce 2 a skutečnosti podle odstavce 7 se zveřejňují v Ústředním věstníku České republiky. Zřizovatel je povinen oznámit je Ústřednímu věstníku České republiky do 15 dnů ode dne, kdy k uvedené skutečnosti došlo.

(9) Zřizovatel provádí kontrolu hospodaření příspěvkové organizace.

(10) Příspěvková organizace se zapisuje do obchodního rejstříku; návrh na zápis podává zřizovatel.

§ 28

Finanční hospodaření příspěvkových organizací

(1) Příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, s peněžními dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků poskytnutých z Národního fondu a ze zahraničí.

(2) Příspěvková organizace dále hospodaří

a) s dotací na úhradu provozních výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu Evropské unie, včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů,

b) s dotací na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv, na základě kterých jsou České republice svěřeny peněžní prostředky z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, z finančního mechanismu Norska a programu švýcarsko-české spolupráce.

(3) Pokud se prostředky poskytnuté podle odstavce 2 nespotebují do konce kalendářního roku, převádějí se do rezervního fondu jako zdroj financování v následujících letech a mohou se použít pouze na stanovený účel. V rezervním fondu se tyto zdroje sledují odděleně. Prostředky, které na stanovený účel nebyly použity, podléhají finančnímu vypořádání se státním rozpočtem za rok, ve kterém byl splněn účel, na který byla dotace poskytnuta.

(4) Zřizovatel poskytuje příspěvek na provoz své příspěvkové organizaci zpravidla v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejích potřeb.

(5) Pokud příspěvková organizace vytváří ve své doplňkové činnosti zisk, může jej použít jen ve prospěch své hlavní činnosti; zřizovatel může organizaci povolit jiné využití tohoto zdroje.

(6) Příspěvkové organizaci může její zřizovatel uložit odvod do svého rozpočtu, jestliže

- a) její plánované výnosy překračují její plánované náklady, a to jako závazný ukazatel rozpočtu,
- b) její investiční zdroje jsou větší, než je jejich potřeba užití podle rozhodnutí zřizovatele, nebo
- c) porušila rozpočtovou kázeň.

(7) Příspěvková organizace se dopustí porušení rozpočtové kázně tím, že

- a) použije finanční prostředky, které obdrží z rozpočtu svého zřizovatele, v rozporu se stanoveným účelem,
- b) převede do svého peněžního fondu více finančních prostředků, než stanoví tento zákon nebo než rozhodl zřizovatel,
- c) použije prostředky svého peněžního fondu na jiný účel, než stanoví tento zákon nebo jiný právní předpis,
- d) použije své provozní prostředky na účel, na který měly být použity prostředky jejího peněžního fondu podle tohoto zákona, nebo
- e) překročí stanovený nebo přípustný objem prostředků na platy, pokud toto překročení do 31. prosince nekryla ze svého fondu odměn.

(8) Za porušení rozpočtové kázně uloží zřizovatel příspěvkové organizaci odvod do svého rozpočtu ve výši neoprávněně použitých prostředků, a to nejpozději do 1 roku ode dne, kdy porušení rozpočtové kázně zjistil, nejdéle však do 3 let ode dne, kdy k porušení rozpočtové kázně došlo.

(9) Zřizovatel může z důvodu zamezení tvrdosti snížit nebo prominout odvod za porušení rozpočtové kázně na základě písemné žádosti příspěvkové organizace.

(10) Vztah rozpočtu příspěvkové organizace k rozpočtu zřizovatele lze během roku změnit v neprospěch příspěvkové organizace jen ze závažných, objektivně působících příčin.

(11) Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, rozpočet zřizovatele zprostředkovává vztah příspěvkové organizace ke státnímu rozpočtu, k rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti a k Národnímu fondu; jde-li o příspěvkovou organizaci zřízenou obcí, též k rozpočtu kraje.

Peněžní fondy příspěvkových organizací

(1) Příspěvková organizace vytváří své peněžní fondy

- a) rezervní fond,
- b) investiční fond,
- c) fond odměn,
- d) fond kulturních a sociálních potřeb.

(2) Zůstatky peněžních fondů se po skončení roku převádějí do následujícího roku.

§ 30

Rezervní fond

(1) Rezervní fond se tvoří ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace na základě schválení jeho výše zřizovatelem po skončení roku, sníženého o případné převody do fondu odměn. Zlepšený výsledek hospodaření příspěvkové organizace je vytvořen tehdy, jestliže skutečné výnosy jejího hospodaření jsou spolu s přijatým provozním příspěvkem větší než její provozní náklady. Rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření do rezervního fondu a do fondu odměn schvaluje zřizovatel. Zdrojem rezervního fondu mohou být též peněžní dary a prostředky převedené podle § 28 odst. 3.

(2) Rezervní fond, s výjimkou prostředků převedených podle § 28 odst. 3, používá příspěvková organizace

- a) k dalšímu rozvoji své činnosti,
- b) k časovému překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady,
- c) k úhradě případných sankcí uložených jí za porušení rozpočtové kázně,
- d) k úhradě své ztráty za předchozí léta.

(3) Zřizovatel může dát příspěvkové organizaci souhlas k tomu, aby část svého rezervního fondu, s výjimkou prostředků převedených podle § 28 odst. 3, použila k posílení svého investičního fondu.

§ 31

Investiční fond

(1) Investiční fond vytváří příspěvková organizace k financování svých investičních potřeb. Jeho zdrojem jsou

- a) odpisy z hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku⁴) prováděné podle zřizovatelem schváleného odpisového plánu,
- b) investiční dotace z rozpočtu zřizovatele,

- c) investiční příspěvky ze státních fondů,
- d) výnosy z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku, jestliže to zřizovatel podle svého rozhodnutí připustí,
- e) dary a příspěvky od jiných subjektů, jsou-li určené nebo použitelné k investičním účelům,
- f) výnosy z prodeje majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace,
- g) převody z rezervního fondu ve výši povolené zřizovatelem.

(2) Investiční fond příspěvkové organizace se používá

- a) k financování investičních výdajů,
- b) k úhradě investičních úvěrů nebo půjček,
- c) k odvodu do rozpočtu zřizovatele, pokud takový odvod uložil,
- d) k posílení zdrojů určených na financování údržby a oprav majetku, který příspěvková organizace používá pro svou činnost; takto použité prostředky se z investičního fondu převádějí do výnosů příspěvkové organizace.

(3) Ke krytí investičních potřeb lze se souhlasem zřizovatele použít též investičních úvěrů nebo půjček.

§ 32

Fond odměn

(1) Fond odměn je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace, a to do výše jeho 80 %, nejvýše však do výše 80 % stanoveného nebo přípustného objemu prostředků na platy.

(2) Tvorbu fondu odměn provede příspěvková organizace na základě schválení výše zlepšeného výsledku hospodaření a jeho rozdělení zřizovatelem.

(3) Z fondu odměn se hradí odměny zaměstnancům. Přednostně se z fondu odměn hradí případné překročení prostředků na platy, jehož výše se zjišťuje podle zvláštního právního předpisu.17)

§ 33

Fond kulturních a sociálních potřeb

(1) Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přidělem na vrub nákladů příspěvkové organizace z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za vykonávanou práci.

(2) Fond kulturních a sociálních potřeb je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přidělu se provede v rámci účetní závěrky.

(3) Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k příspěvkové organizaci, žákům středních odborných učilišť a učilišť, interním vědeckým aspirantům, důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně pracovali u příspěvkové organizace, případně rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným fyzickým nebo i právnickým osobám.

(4) Další příjmy, výši tvorby a hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.

§ 33a
zrušen

§ 33b
Stravování a stravovací služby

Závodní stravování zabezpečuje příspěvková organizace ve vlastních zařízeních závodního stravování nebo prostřednictvím jiné právnické osoby, fyzické osoby nebo organizační složky státu pro své zaměstnance, žáky středních odborných učilišť nebo speciálních odborných učilišť, odborných učilišť a učilišť, pokud není jejich stravování zajištěno podle zvláštních právních předpisů, žákům, studentům a vědeckým aspirantům po dobu jejich činnosti v příspěvkové organizaci, pokud není jejich stravování zajištěno podle zvláštních právních předpisů. Příspěvková organizace může v souladu s kolektivní smlouvou zabezpečit závodní stravování ve vlastních stravovacích zařízeních též důchodcům, kteří v ní pracovali při odchodu do důchodu, a zaměstnancům činným u příspěvkové organizace na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Příspěvková organizace může poskytnout závodní stravování též občanům, k jejichž stravování se zavázala smlouvou o závodním stravování s jinou právnickou osobou, fyzickou osobou nebo organizační složkou státu, a zaměstnancům jiných zaměstnavatelů, kteří jsou u ní na pracovní cestě nebo pro ni jinak činní. Náklady na závodní stravování a jejich úhradu upraví Ministerstvo financí vyhláškou.

§ 34
Úvěry, půjčky a ručení příspěvkové organizace

(1) Příspěvková organizace je oprávněna uzavírat smlouvy o půjčce⁵⁾ nebo o úvěru⁶⁾ jen po předchozím písemném souhlasu zřizovatele. Tento souhlas se nevyžaduje v případě půjček zaměstnancům z fondu kulturních a sociálních potřeb. K dočasnému krytí svých potřeb může získat od svého zřizovatele návratnou finanční výpomoc, jestliže je její vrácení zabezpečeno jejími rozpočtovanými výnosy běžného roku, nejpozději však do 31. března následujícího roku.

(2) Příspěvková organizace není oprávněna zajišťovat závazky.

§ 35
Nákup na splátky příspěvkovými organizacemi

Příspěvková organizace může pořizovat věci nákupem na splátky nebo smlouvou o nájmu s právem koupě jen po předchozím písemném souhlasu zřizovatele.

§ 36

Nakládání s cennými papíry příspěvkovými organizacemi

Příspěvková organizace není oprávněna nakupovat akcie či jiné cenné papíry. Přijímat je jako protihodnotu za své pohledávky vůči jiným subjektům je oprávněna jen s předchozím písemným souhlasem zřizovatele. Příspěvková organizace nesmí vystavovat nebo akceptovat směnky, ani být směnečným ručitelem.

§ 37

Poskytování darů příspěvkovými organizacemi

Příspěvková organizace není oprávněna poskytovat dary jiným subjektům, s výjimkou obvyklých peněžitých nebo věcných darů svým zaměstnancům a jiným osobám ze svého fondu kulturních a sociálních potřeb a s výjimkou postupu podle § 27 odst. 6.

§ 37a

Zřizování a zakládání právnických osob

Příspěvková organizace nesmí

- a) zřizovat nebo zakládat právnické osoby,
- b) mít majetkovou účast v právnické osobě zřízené nebo založené za účelem podnikání.

ČÁST PÁTÁ

HOSPODAŘENÍ SVAZKU OBCÍ

§ 38

Majetek svazku obcí

(1) Svazek obcí hospodaří s majetkem, který ze svého vlastního majetku vložily do svazku obcí jeho členské obce podle stanov svazku obcí,¹⁸) a dále s majetkem, který získal svou vlastní činností.

(2) Majetek vložený obcí do hospodaření svazku obcí zůstává ve vlastnictví obce. Orgány svazku obcí s ním mohou nakládat jen v souladu s majetkovými právy, která na ně členská obec přenesla podle stanov svazku obcí. Majetková práva k vlastnímu majetku obcí, která jsou vyhrazena obecnímu zastupitelstvu,¹⁹) nelze převést na orgány svazku obcí.

§ 39

Finanční hospodaření svazku obcí

- (1) Svazek obcí hospodaří podle svého rozpočtu (§ 4).

(2) Obsahem rozpočtu svazku obcí jsou jeho příjmy a výdaje vyplývající z jeho činností v souladu s jeho stanovami.

(3) V případě, že se svazek obcí podílí na realizaci programu nebo projektu spolufinancovaného z rozpočtu Evropské unie, musí jeho rozpočet na příslušný kalendářní rok obsahovat stanovený objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování programu nebo projektu Evropské unie.

(4) Svazek obcí je povinen návrh svého rozpočtu zveřejnit vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úředních deskách obcí, které jsou jeho členy, a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v orgánu svazku obcí, který jej podle stanov schvaluje, aby se k němu mohli vyjádřit občané členských obcí. Přípomínky k němu mohou občané členských obcí uplatnit písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně na zasedání orgánu svazku obcí při jeho projednávání.

(5) Kontrolu hospodaření s majetkem svazku obcí a s jeho finančními prostředky provádí orgán určený k tomu stanovami svazku obcí. Zprávy o výsledcích této kontroly předkládá svazek obcí zastupitelstvům členských obcí.

(6) Návrh závěrečného účtu svazku obcí, včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření, musí být zveřejněn vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úředních deskách obcí, které jsou jeho členy, a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup, nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v orgánu svazku obcí, aby se k němu mohli občané členských obcí vyjádřit. Přípomínky k závěrečnému účtu svazku obcí mohou občané členských obcí uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně na zasedání orgánu svazku obcí.

(7) Závěrečný účet svazku obcí se předkládá zastupitelstvům členských obcí, a to neprodleně po jeho schválení v orgánu svazku obcí.

§ 39a

Druhy organizací svazku obcí

(1) Svazek obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství, může zřizovat příspěvkové organizace a školské právnické osoby, které vykonávají činnost školy nebo školského zařízení, a to za podmínek stanovených zvláštním zákonem.19a)

(2) O zřízení, změně a zrušení příspěvkové organizace podle odstavce 1 rozhoduje nejvyšší orgán svazku obcí, vymezený stanovami; 19b) tento orgán také schvaluje zřizovací listinu příspěvkové organizace.

(3) Ostatní úkoly zřizovatele, pokud nejsou stanovami vyhrazeny nejvyššímu orgánu svazku obcí, plní vůči příspěvkovým organizacím podle odstavce 1 výkonný orgán svazku obcí, vymezený stanovami.19b)

(4) Pokud není stanoveno jinak, vztahují se na příspěvkové organizace podle odstavce 1 ustanovení § 27 až 37a obdobně.

§ 39b

Předchozí souhlas

(1) Předchozí souhlas zřizovatele podle tohoto zákona, anebo stanoví-li tak zřizovatel podle § 27 odst. 4, se poskytuje vždy pouze pro jeden právní úkon a je jeho součástí, s výjimkou peněžitého daru účelově neurčeného, k jehož přijetí může zřizovatel poskytnout předchozí souhlas společný pro více právních úkonů. Bez předchozího souhlasu je příslušný právní úkon neplatný.

(2) Do doby, než právní úkon nabude účinnosti, lze předchozí souhlas dodatečně odejmout, jestliže po jeho vydání vyjdou najevo podstatné skutečnosti, které nebyly známy v době rozhodování a měly by na výsledek rozhodnutí podstatný vliv.

(3) Pokud si zřizovatel příspěvkové organizace vyhradí předchozí souhlas k nabytí majetku podle § 27 odst. 4, je povinen zabezpečit předem oznámení o této skutečnosti v Ústředním věstníku České republiky.

ČÁST ŠESTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 40

Plnění závazků z Evropské dohody zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé

Poskytování finančních prostředků z rozpočtů krajů, obcí nebo svazků obcí podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů musí být v souladu se zvláštním zákonem upravujícím postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé.²⁰⁾

§ 41

Přechodná ustanovení

(1) Dosavadní rozpočtové organizace, k nimž funkce zřizovatele má před účinností tohoto zákona obec, se s účinností tohoto zákona stávají organizační složkou obce. Obec k tomu účelu rozhodnutím zastupitelstva vydá zřizovací listinu organizační složky, a to nejpozději do 6 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona. Při této organizační změně přecházejí veškerá práva a povinnosti rozpočtové organizace na obec.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije v případě, že obec dosavadní rozpočtovou organizaci přemění do 6 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona na příspěvkovou organizaci. V tom případě se postupuje podle § 27. Touto změnou přecházejí všechna práva a povinnosti z dosavadní rozpočtové organizace na příspěvkovou organizaci jako jejího právního nástupce.

§ 42

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 557/2004 Sb.

Přechodné ustanovení

Ustanovení čl. I bodů 1 až 11 a 13 tohoto zákona se použijí poprvé pro rozpočtový rok 2005.

Čl. II zákona č. 477/2008 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Majetek ve vlastnictví příspěvkové organizace ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona není ustanoveními tohoto zákona dotčen s výjimkou majetku převedeného na ni bezúplatně zřizovatelem. S tímto majetkem příspěvková organizace naloží podle § 27 odst. 6 zákona č. 250/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Zřizovatel přizpůsobí zřizovací listinu zákonu č. 250/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, do 7 měsíců ode dne nabytí jeho účinnosti.

3. Porušení rozpočtové kázně, ke kterému došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzuje a odvod, penále a pokuta se uloží podle zákona č. 250/2000 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Řízení o uložení odvodu a penále nebo pokuty za porušení rozpočtové kázně zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 250/2000 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) Čl. 99 a násl. ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění ústavního zákona č. 347/1997 Sb.

2) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

2a) § 16 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění zákona č. 138/2006 Sb.

3) Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).

4) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

5) § 657 a násl. občanského zákoníku.

6) § 497 a násl. obchodního zákoníku.

7) Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

8) Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní).

9) § 37 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

10) § 84 zákona č. 128/2000 Sb.
§ 35 zákona č. 129/2000 Sb.

10a) Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

11) § 42 zákona č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
§ 20 zákona č. 129/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 38 zákona č. 131/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

11b) Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

13) § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

14) § 81 odst. 3 písm. a) zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

15) Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

16) Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů.

16a) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

16b) Zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích.

16c) Zákon č. 245/2006 Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

17) Nařízení vlády č. 48/1995 Sb., o usměrňování výše prostředků vynakládaných na platy a odměny za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

18) § 50 zákona č. 128/2000 Sb.

19) § 85 zákona č. 128/2000 Sb.

19a) Zákon č. 561/2004 Sb.

19b) § 50 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

20) Zákon č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře.